

โครงการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๘

เรื่อง “ชุมชนเกษตรอินทรีย์ชีววิถีวังมะปรางเหนือ”

ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

.....

หลักการและเหตุผล

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (covid-๑๙) ในประเทศไทยเริ่มต้นมาตั้งแต่เดือน มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งประเทศไทยเผชิญหน้ากับโควิด-๑๙ มายาวนานกว่าสองปี แม้ประชากรส่วนใหญ่จะได้รับวัคซีนแล้ว แต่จากสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศทำให้คาดการณ์ได้ยากว่าโควิด-๑๙ จะอยู่ไปอีกนานเท่าใด ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจของประเทศในทุกด้านทั้งในด้านเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และบริการ รวมทั้งสภาพสังคมและความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศ ทำให้ประชาชนเกิดความวิตกกังวลเป็นอย่างมาก รวมทั้งเกษตรกรได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมด้านสังคมและคุณภาพชีวิตจากระบบเศรษฐกิจที่หดตัวลง เนื่องจากการปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ เพื่อชะลอการระบาดของโควิด-๑๙ ได้นำไปสู่ปัญหาชะลอการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งปริมาณความต้องการของผู้บริโภคลดน้อยถอยลง เนื่องจากมาตรการด้านสาธารณสุข ทั้งการเว้นระยะห่างและการกักตัวในรูปแบบต่างๆ (Quarantine) ส่งผลให้สินค้าเกษตรและอาหารติดค้างในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และกลายเป็นผลผลิตส่วนเกินในระบบสินค้าเกษตรและอาหาร ก่อให้เกิดปัญหาด้านรายได้ของครัวเรือนลดลง และหากสถานการณ์ยืดเยื้อจะทำให้ครัวเรือนขาดสภาพคล่องโดยเฉพาะครัวเรือนขนาดเล็กที่มีระดับเงินออมต่ำและ/หรือมีรายได้รายวันน้อย เนื่องจากความต้องการของตลาดลดน้อยลง ทั้งด้านปริมาณและด้านราคา นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องศักยภาพของเกษตรกรและผู้บริโภคในการปรับตัวและบรรเทาผลกระทบต่อสถานการณ์ฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal: Touchless Cashless and Trust Economy) (คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๖๔) นอกจากนี้จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ ๔ ปี ๒๕๖๔ ของการผลิตภาคเกษตร พบว่าขยายตัวร้อยละ ๐.๗ ชะลอลงจากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๒ ในไตรมาสที่ ๓/๒๕๖๔ โดยผลผลิตสำคัญที่ยังขยายตัว ได้แก่ ยางพารา อ้อยโรงงาน ปาล์มน้ำมัน สับปะรด ขณะที่ผลผลิตข้าวนาปีลดลง (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๕) นอกจากนี้สถานการณ์สงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน ได้ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรเป็นอย่างมาก ทำให้สินค้าเกษตรทั่วโลกขาดแคลน มีราคาสูงขึ้น เนื่องจากรัสเซียและยูเครนถือเป็นแหล่งผลิตปุ๋ยเคมีรายใหญ่ ขณะที่ไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด โดยแต่ละปีนำเข้าราว ๕ ล้านตัน จากตะวันออกกลาง จีน รัสเซีย และแคนาดา เป็นต้น ดังนั้นเมื่อเกิดสงครามระหว่างสองชาติผู้ผลิตปุ๋ยเคมีดังกล่าว ผนวกกับผลของราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตปุ๋ยเคมีต้องขยับขึ้นตามราว ๓๖-๔๙% เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔

สถานการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดตรังเป็นอย่างมาก แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านนโยบายยุทธศาสตร์ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) คือ สร้างความเข้มแข็งของสังคมภาคเกษตร ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ ลดความยากจน เพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานสินค้าระดับสากล สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแผน

แม่บทที่กำหนดให้มีการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารให้กับครัวเรือนและชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ ส่งเสริมเกษตรกรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความเข้มแข็งชุมชน สนับสนุนให้ท้องถิ่นมีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในชุมชน รวมทั้งพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อภาคเกษตร ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ กรมวิชาการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ ภายใต้กิจกรรมการเพิ่มศักยภาพชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร ได้แก่ ชุมชนเกษตรอินทรีย์ชีววิถีวังมะปรางเหนือ ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง โดยนำผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาในพื้นที่ ซึ่งเป็นการบูรณาการเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในชุมชนและพัฒนาเป็นต้นแบบชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร (DOA Smart Community) เพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตมาตรฐานสินค้า เพิ่มมูลค่าสินค้าพืช และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเกษตรกรรมแบบมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียภายใต้เงื่อนไขความเหมาะสมของสภาพพื้นที่เกษตรกร แนวทางการพัฒนาเหล่านี้ล้วนต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการ ตั้งแต่การจัดตั้งกลุ่มชุมชน ร่วมจัดทำแผนการผลิตพืชเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การนำผลงานวิจัยด้านการจัดการพืชไปพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต รวมถึงการประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้น และศึกษาการยอมรับของเกษตรกร

วิธีการที่นำมาใช้ในการพัฒนา

นำความรู้ จากผลวิจัยต่างๆ ของกรมวิชาการเกษตรมาผสมผสานกับภูมิปัญญาชุมชน และให้เกษตรกรได้ทดลองทำ เพื่อปรับปรุงการปลูกพืชให้ดีขึ้น

ร่วมกำหนดเป้าหมาย ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมติดตาม

กิจกรรมที่จะดำเนินการ ประกอบด้วย

1. พัฒนาพืชอินทรีย์ให้เป็นสินค้าเด่น พร้อมกับรับรองมาตรฐาน Organic Thailand และมาตรฐาน GAP
2. พัฒนาและส่งเสริมการปลูกพืช 9 พืชผสมผสานพอเพียง และให้ความรู้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาพืชทุกชนิด
3. รื้อฟื้น มะปราง ให้กลับมาเป็นพืชประจำชุมชนตามชื่อหมู่บ้าน
4. พัฒนาการแปรรูปสินค้า
5. จัดเวทีวิจัยสัญจร เยี่ยมบ้านสมาชิกกลุ่ม เดือนละบ้าน
6. เชื่อมโยงการปลูกพืชกับการท่องเที่ยว การตลาด และเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายต่างๆ ลงสู่ชุมชน
7. อื่นๆ ที่กลุ่มเห็นควร

สิ่งที่คาดหวังอื่นๆ

ชุมชนวังมะปรางเหนือจะเป็นชุมชนต้นแบบให้กับชุมชนใกล้เคียง

ผลการดำเนินงาน

1. ประชุมและชี้แจงโครงการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรังดำเนินการคัดเลือกชุมชนเข้าร่วมโครงการ คือ ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 20 ราย จัดประชุมและชี้แจงโครงการในวันอังคาร ที่ 7 ธันวาคม 2564 ณ บ้านของนางสาวจุไรรัตน์ เฟ่งพิศ บ้านเลขที่ 209 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ดำเนินการคัดเลือกประธานกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม และตั้งชื่อกลุ่ม คือ ชุมชนเกษตรอินทรีย์ชีววิถีวังมะปรางเหนือ

รายนามเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

1.1 นางสาวจุไรรัตน์ เฟ่งพิศ	ประธาน
1.2 นายสมักร หนูจีน	รองประธาน
1.3 นายสัญญา แก้วนำ	รองประธาน
1.4 นางบุญขึ้น จิวเลียน	เหรัญญิก
1.5 นางสาวกรกนกวรรณ ญาณรัตน์	ประชาสัมพันธ์
1.6 นางพร บุญลือเลิศ	ปฏิคม
1.7 นางสุภาพร นาเลื่อน	กรรมการ
1.8 นางสมหมาย รัตนพาหุ	กรรมการ
1.9 นางจามรี ราชเดิม	กรรมการ
1.10 นายพิศ ทองรอด	กรรมการ
1.11 นางศศิภัทร์ บุญรอด	กรรมการ
1.12 นางพรรณี พยุงกุลอนัน	กรรมการ
1.13 นางกันยา ส่งหนู	กรรมการ
1.14 นางประทุม บุญแก้ว	กรรมการ
1.15 นางธัญญรัตน์ ยอดทอง	กรรมการ
1.16 นางมณฑา พุดเพระ	กรรมการ
1.17 นายจิต ศรีเมฆ	กรรมการ
1.18 นางบุปผา ช่อมยุ้น	กรรมการ
1.19 นางประภาส เพชรสวี่	กรรมการ
1.20 นางเบญจมาศ ทิพย์พินิจ	เลขานุการ

ภาพที่ 1 ประชุมและชี้แจงโครงการ

2. จัดเวทีวิจัยสัญจร

กิจกรรมที่ดำเนินการ ประกอบด้วย

1. ของฝากจากเพื่อนบ้าน
2. เรื่องเล่าจากเจ้าของบ้าน
3. ชมแปลงและกิจกรรมต่างๆ

เวทีสัญจร ครั้งที่ 1 วันอังคาร ที่ 28 ธันวาคม 2564

บ้านของนางจามรี ราชเดิม บ้านเลขที่ 13 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังพิเศษ จังหวัดตรัง ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง จำนวน 5 ราย และเกษตรกรในพื้นที่เข้าร่วม จำนวน 20 ราย

เรื่องเล่าจากเจ้าของบ้าน

นางจามรี ราชเดิม บ้านเดิมเป็นคนกระบี่ ทำอาชีพประมง แต่งงานกับสามีอยู่ที่วังมะปรางเหนือ เปลี่ยนมาทำอาชีพเกษตรกรรม มีบุตร 2 คน ชาย 1 คน หญิง 1 คน บุตรทั้ง 2 ทำงานอยู่ต่างจังหวัด ปัจจุบันมีการปลูกพืชผสมผสาน เนื้อที่จำนวน 5 ไร่ ประกอบด้วย หนาก ทูเรียน กล้วยหอมทอง สับปะรด พริกไทยพันธุ์ปะเหลียนและซีลอน ตะไคร้ พริก เน้นการทำเกษตรอินทรีย์ ใส่ปุ๋ยหมัก มูลวัวและมูลค่างควา

ประเด็นปัญหาที่พบในแปลงเกษตร

1. ศัตรูทุเรียน ได้แก่ แมลงช้างค่อม และเพลี้ยไก่แจ้
2. พริกไทยเมล็ดไม่เต็มข้อ
3. การตัดแต่งหน่อและทางใบกล้วย
4. พริกเป็นโรคแอนแทรคโนส (โรคกุ้งแห้ง)

คำแนะนำจากเกษตรกรภายในกลุ่ม

1. การคั้หน่อกล้วย
2. การเก็บผลผลิตพริกไทย
3. การตัดแต่งทางใบกล้วยเมื่อติดผลผลิต

คำแนะนำจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง

1. การนำหน่อกล้วยที่ทำลายทิ้งมาทำน้ำหมัก
2. การพัฒนาแปรรูปจากพริกไทยดำ เป็นพริกไทยขาวเพื่อเพิ่มมูลค่า
3. การเลี้ยงแหนแดง
4. ชีวภัณฑ์ป้องกันโรคและแมลง
5. การใส่ปุ๋ยพริกไทย โดยใช้เปลือกไข่ตำละเอียด เปลือกปู เปลือกกุ้ง เพื่อเพิ่มแคลเซียมให้กับพริกไทย

สิ่งที่เกษตรกรต้องการ

1. แหนแดง
2. ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในเรื่องของรังผึ้ง (เกษตรอำเภอ) และท่อน้ำ PVC (กปผ.)
3. ไล่เดือนฝอย
4. การวิเคราะห์ดินในแต่ละพื้นที่ของเกษตรกร

ภาพที่ 2 เวทีสัญจร ครั้งที่ 1

เวทีสัญจร ครั้งที่ 2 วันอังคาร ที่ 11 มกราคม 2565

บ้านของนางสาวจุไรรัตน์ เฟ่งพิศ ประธานกลุ่มชุมชนเกษตรอินทรีย์ชีววิถีวังมะปรางเหนือ บ้านเลขที่ 209 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรทั้ง 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง จำนวน 41 ราย โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังมะปรางเหนือ และเกษตรกรในพื้นที่เข้าร่วม จำนวน 23 ราย

เรื่องเล่าจากเจ้าของบ้าน

นางสาวจุไรรัตน์ เฟ่งพิศ เดิมบ้านอยู่ช่อง อำเภอนาโยง จากนั้นย้ายตามบิดามาอยู่ที่วังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ ได้หย่าร้างกับสามีเก่า มีบุตรด้วยกัน 2 คน จากนั้นมาพบรักกับผู้ใหญ่หม่า สามีคนปัจจุบัน ซึ่งเจอกันในช่วงที่มีการอบรมผู้นำเกษตรกรอยู่เสมอ โดยทั้งคู่มีความเป็นผู้นำสูงร่วมกันจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชีววิถีต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง กฟผ. บริเวณบ้านมีการทำเกษตรผสมผสาน เนื้อที่จำนวน 7 ไร่ ซึ่งได้มีการขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงแพะ ปลูกพืชผสมผสาน และเพาะเห็ดต่างๆ

ฐานการเรียนรู้

1. การเพาะเห็ด ประกอบด้วยเห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม และเห็ดหลินจือ ซึ่งเกษตรกรมีการใช้เครื่องอัดก้อนด้วยแรงลม เพื่อทุ่นแรงและลดระยะเวลาการบรรจุก้อนเชื้อด้วยการกรอกและบรรจุก้อนแบบเดิม

ภาพที่ 3 การเพาะเห็ด

2. พืชผสมผสาน มีการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน กล้วย มะพร้าว มะนาว พริกไทยพันธุ์เปลี่ยน ข้าวไร่ ผักกอกแคร์(คะน้า ผักกาดขาว) ผักเหริ่ง ผักหวาน มะเขือ และมะม่วงหิมพานต์ เน้นทำการเกษตรแบบปลอดภัย เพื่อพัฒนาสู่เกษตรอินทรีย์ในอนาคต

ภาพที่ 4 พืชผสมผสาน

3. ระบบการให้น้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าในการทำการเกษตร และตอบโจทย์ความต้องการใช้เทคโนโลยีของเกษตรกร

ภาพที่ 5 ระบบการให้น้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์)

4. ปุ๋ยหมัก การผลิตปุ๋ยโบกาฉิ เป็นการนำเอาจุลินทรีย์หลายๆ ชนิดที่หมักรวมกันมาใช้ประโยชน์

ภาพที่ 6 ปุ๋ยหมัก

5. การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร โดยการทำน้ำซุบพริก และอื่นๆ

ภาพที่ 7 การทำน้ำซุบพริก

6. การจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อการบริหารจัดการรายรับ รายจ่าย และค่าใช้จ่ายของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานสู่กลุ่มชุมชนฯ

1. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จะต้องผ่านการทดสอบและมีใบอนุญาตขายที่ถูกต้อง ที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร

2. การเพิ่มมูลค่าของก้อนเห็ด มีคำแนะนำให้ใช้กากสาकुผสมกับขี้เลื่อยเพื่อเพิ่มมูลค่าของก้อนเห็ดได้ และโรงเห็ดควรเพิ่มความชื้นให้มากขึ้นโดยใช้ทรายในการโรยบริเวณพื้นโรงเห็ด

3. น้ำซุบพริก แนะนำให้ทำในรูปแบบของน้ำซุบพริกมะพร้าว น้ำหอม ที่มีเนื้อมะพร้าว น้ำหอมอยู่ด้วย และเพิ่มปริมาณของน้ำซุบพริก น้ำซุบพริกเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้

4. เชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารมวลชน โดยแนะนำให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชนฯ ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น
5. ทำการตลาดผ่านสื่อออนไลน์เป็นช่องทางการขายสินค้าอีกช่องทางเลือกหนึ่ง
6. การเลือกซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เช่น ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพต่างๆ อย่าได้หลงเชื่อคำโฆษณา เพราะอาจถูกหลอกลวง เช่น การโฆษณาขายสารจุลินทรีย์กำจัดวัชพืชที่สามารถทำให้หญ้าตายได้โดยไม่ต้องอาศัยสารเคมีกำจัดวัชพืช โฆษณาหลอกลวงเพราะอาจมีการผสมพาราควอตที่ทำให้หญ้าตาย
7. ให้ชุมชนพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยให้มีจุดเด่น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ทำเป็นจุดเช็คอิน มีแปลงไม้ดอกไม้ประดับ และให้ทำที่พักโฮมสเตย์บริเวณป่าสาครที่มีสภาพเป็นธรรมชาติ
8. การตัดแต่งทางใบกล้วย และการคัदनอกกล้วย เพื่อให้ต้นกล้วยมีความสมบูรณ์ สามารถให้ผลผลิตได้ดีมีคุณภาพ

ประโยชน์จากชุมชนสู่หน่วยงานต่อยอดพัฒนา

ฐานการเรียนรู้การเพาะเห็ด ที่มีการอัดก้อนเห็ดด้วยเครื่องอัดก้อนโดยใช้แรงลมแทนการใช้วิธีการเดิม เพื่อความรวดเร็วในการจัดการ ซึ่งหน่วยงานสามารถนำไปแนะนำต่อยอดพัฒนาเกษตรกรกลุ่มอื่นๆ ได้

ภาพที่ 8 เวทีสัญจร ครั้งที่ 2

เวทีสัญจร ครั้งที่ 3 วันพุธ ที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565

บ้านของนางสาวกรรณกรวรรณ ญาณรัตน์ บ้านเลขที่ 288 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง จำนวน 6 ราย และเกษตรกรในพื้นที่เข้าร่วม จำนวน 20 ราย

เรื่องเล่าจากเจ้าของบ้าน

นางสาวกรรณกรวรรณ ญาณรัตน์ บ้านเดิมเป็นคนนครศรีธรรมราช ทำอาชีพค้าขาย แต่งงานกับสามีคือ นายรุ่งเสรี มุกดา ซึ่งเป็นอดีตอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง โดยบ้านเดิมเป็นคนอำเภอเมืองตรัง จากนั้นมาซื้อที่ดินของลูกกล้าเพื่อทำเป็นบ้านสวนรุ่งเสรี มีเนื้อที่ 14 ไร่ ประกอบด้วยปลูกพืช 7 ไร่ บ่อปลา 5 ไร่ แปลงที่อาศัย 1 ไร่ ซึ่งได้พัฒนาบ้านสวนแห่งนี้มาเป็นเวลา 10 ปี บริเวณบ้านจะอ้อมล้อมไปด้วยสระน้ำ และมีการปลูกพืชผสมผสาน เช่น ไม้ตงหวานศรีปราชญ์ มะพร้าว กล้วย มะนาว ละมุด ลำไย ส้มโอ มังคุด ทุเรียน สะตอ ต้นลูกเนียง ผักกระเฉด เตยหอม และมีไม้ใช้สอยดั้งเดิม ได้แก่ ต้นตำเสา ต้นแคนา ต้นทัง ซึ่งวันเสาร์-อาทิตย์ มีการเปิดให้ผู้สนใจเข้ามาตกปลาในสระน้ำ โดยการขายเบ็ดตกปลา คันละ 50 บาท และ 100 บาท

หลัก/แนวคิดของเจ้าของบ้าน

1. นำหลักปรัชญาของในหลวง ร.9 มาปรับใช้ในการทำการเกษตร ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข
2. ทำเกษตรโดยอย่าทำให้มาก แต่ควรทำให้จริงและได้ผลที่ดี อย่าให้ผลผลิตล้นตลาด
3. ทำเกษตรให้มีความสุข มีภูมิคุ้มกันที่ดี

ประเด็นปัญหาที่พบในแปลงเกษตร

1. ทุเรียนบางต้นไม่สมบูรณ์ แห้งแล้งตาย

คำแนะนำจากเกษตรกรภายในกลุ่ม

1. อยากให้มีตลาดกลางน้ำ เพิ่มร้านอาหาร ทำจุดเช็คอิน เน้นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
2. ขยายพันธุ์ละมุดซึ่งเป็นพันธุ์พื้นบ้านที่กำลังหายาก

คำแนะนำจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง

1. เน้นทำเกษตรให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP
2. ส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
3. อยากให้มีการรวบรวมมาก ทั้งหมากอ่อน หมากสุก หมากแก่ ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการของตลาด ในการส่งออกไปเมียนมา จีน และอินเดีย
4. ส่งเสริมให้มีการปลูกสมุนไพร และปลูกพืชใต้ดิน เช่น กระชาย แก่นตะวัน เป็นต้น

ภาพที่ 9 เวทีสัญจร ครั้งที่ 3

เวทีสัญจร ครั้งที่ 4 วันพฤหัสบดี ที่ 21 เมษายน 2565

บ้านของนายพิศ ทองรอด บ้านเลขที่ 14 หมู่ที่ 9 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง จำนวน 5 ราย และเกษตรกรในพื้นที่เข้าร่วม จำนวน 20 ราย

เรื่องเล่าจากเจ้าของบ้าน

นายพิศ ทองรอด บ้านเดิมเป็นคนจังหวัดกระบี่อาชีพเดิมเพาะถั่วงอกขาย ย้ายมาอยู่ตรังปี พ.ศ. 2536 มีเนื้อที่ทำสวน 8 ไร่ 2 งาน ในอดีตมีการปลูกทุเรียน แต่ไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากไม่เข้าใจและขาดความรู้การจัดการสวนทุเรียนที่ดี ในเวลาต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชผสมผสาน ได้แก่ สะตอ ลองกอง เงาะ มังคุด กระท้อน ชมพู ส้มโอ และเพาะเห็ด (เห็ดนางฟ้าภูฐานขาว, เห็ดเป๋าฮื้อ, นางรมดำ) มีการทำปุ๋ยหมักใช้ภายในแปลง เรียนรู้การตัดแต่งกิ่งไม้ผล มีการแก้ปัญหาทางไหลในมังคุดและผลแตกในลองกอง โดยการใช้เกลือใส่บริเวณโคนต้น 1 ฤๅ/ต้น (200-300 กรัม/ต้น)

หลัก/แนวคิดของเจ้าของบ้าน

1. เน้นสังคมเพื่อนบ้าน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีอะไรก็แบ่งปัน มาบ้านต้องได้กิน มีของติดไม้ติดมือกลับไป
2. ยึดหลักตามรอยในหลวง ร.9 กินที่ปลูก ปลูกที่กิน พออยู่ พอเพียง

ประเด็นปัญหาที่พบในแปลงเกษตร

1. พบแมลงหวี่ หอยทาก และแมลงสาบ บริเวณโรงเรือนเพาะเห็ด
2. พบแมลงวันทองเข้าทำลายผลชมพู

คำแนะนำจากเกษตรกรภายในกลุ่ม

1. ต้องมีการรวมกลุ่มส่งออก เพื่อตรึงราคาไว้ และลดปัญหาสินค้าล้นตลาด
2. แนะนำขยายโรงเห็ดเพิ่ม เพื่อพัฒนารวมกลุ่มทำเป็นเห็ดอบแห้ง
3. การผลิตมังคุดนอกฤดู

คำแนะนำจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง

1. ทุเรียน แนะนำให้ตัดยอดเมื่ออายุ 3 ปี เพื่อง่ายต่อการจัดการดูแลและรักษาต้น
2. ชมพู แนะนำการตัดแต่งกิ่งชมพู (ทำสาวชมพู) เพื่อให้ได้ผลผลิตต่อเนื่อง แก้ปัญหาแมลงวันทองเข้าทำลายผลชมพู ด้วยการห่อผล และติดกับดักกาวเหนียวสีเหลือง (สารล่อแมลง)
3. การผลิตเห็ดให้เข้าสู่มาตรฐาน GAP

ภาพที่ 10 เวทีสัญจร ครั้งที่ 4

เวทีสัญจร ครั้งที่ 5 วันพฤหัสบดี ที่ 9 มิถุนายน 2565

บ้านของนางมณฑา พุดเพระ บ้านเลขที่ 146 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอลำปาง จังหวัดตรัง ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง จำนวน 5 ราย และเกษตรกรในพื้นที่เข้าร่วม จำนวน 20 ราย

เรื่องเล่าจากเจ้าของบ้าน

นางมณฑา พุดเพระ บ้านเดิมเป็นคนอำเภอลีเกา จังหวัดตรัง แต่งงานมีสามีเป็นคนวังมะปรางเหนือ มีบุตร 2 คน หญิง 1 คน ชาย 1 คน อาชีพหลักกรีดยาง เนื้อที่ 9 ไร่ แต่ตอนนี้ไม่สามารถกรีดยางได้แล้วเนื่องจากปัญหาสุขภาพ เลยหันมาทำอาชีพเสริมปลูกแก้วมังกรเนื้อสีแดง บริเวณบ้านเนื้อที่ 2 ไร่ ปลูกมาได้ 2 ปี ขาย กิโลกรัมละ 50 บาท ผลผลิตได้ประมาณ 170 กิโลกรัม/ปี ตลาดหลัก คือ โรงพยาบาลวังวิเศษ การจัดการดูแล แก้วมังกร โดยการใส่มูลวัว 3 กิโลกรัม/ต้น มีการใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 100 กรัม/ต้น ใส่ 2 ครั้ง/ปี และใส่น้ำหมักกำจัดวัชพืชโดยการตัดหญ้า ซึ่งแก้วมังกรจะให้ผลผลิตในช่วงเดือน เมษายน-ธันวาคม มีการปลูกผักเหลียงในสวนยาง และปลูกบอนไซมะพร้าวเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังมีการปลูกไม้ผลอื่นๆ บริเวณบ้าน ได้แก่ ทุเรียน มะพร้าว น้ำหอม และกล้วยหิน

หลัก/แนวคิดของเจ้าของบ้าน

1. ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามรอยในหลวง ร.9
2. ปลูกพืชจากความชื่นชอบ ใจรัก พร้อมทั้งจะเรียนรู้ตลอดเวลา

ประเด็นปัญหาที่พบในแปลงเกษตร

1. พบโรคจุดสีน้ำตาล (Brown spot) หรือโรคลำต้นแฉกเคอร์ (stem canker) สาเหตุเกิดจากรา *Neoscytalidium dimidiatum* อาการเริ่มแรกที่กิ่งเป็นจุดสีเหลือง จากนั้นจะพัฒนาเป็นตุ่มนูนเล็กๆ สีน้ำตาล คล้ายสีสนิมเหล็ก บางครั้งพบแผลสีเหลืองฉ่ำน้ำ เมื่ออาการรุนแรงแผลจะเน่า ซึ่งทำให้เนื้อเยื่อตรงแผลหลุดเห็นเป็นรูหรือเว้าแหว่ง
2. พบหอยทากเข้ามากัดกินลำต้นแก้วมังกร

คำแนะนำจากเกษตรกรภายในกลุ่ม

1. ให้มีการปลูกพืชผักแซมในแปลงแก้วมังกร เช่น มะเขือ มันขี้หนู
2. ให้ขยายกิ่งพันธุ์แก้วมังกรขาย เพื่อเป็นรายได้เสริม
3. ทำให้ทรงพุ่มแก้วมังกรมีขนาดใหญ่กว่านี้

คำแนะนำจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง

แก้วมังกร ให้หมั่นตรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดแต่งส่วนที่เป็นโรครอยต่อของข้อระหว่างกิ่งแล้วนำส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย ผลน้อยที่สุด การตัดแต่งกิ่งควรตัดตรงส่วนที่เป็นรอยต่อของข้อระหว่างกิ่งแล้วนำส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย นอกแปลงปลูก

ภาพที่ 11 เวทีสัญจร ครั้งที่ 5

เวทีสัญจร ครั้งที่ 6 วันพฤหัสบดี ที่ 25 สิงหาคม 2565

บ้านของนางธัญญรัตน์ ยอดทอง บ้านเลขที่ 26 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอดงเจริญ จังหวัดตรัง ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง จำนวน 5 ราย และเกษตรกรในพื้นที่เข้าร่วม จำนวน 20 ราย

เรื่องเล่าจากเจ้าของบ้าน

นางธัญญรัตน์ ยอดทอง มีครอบครัวอยู่ที่อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต ประกอบอาชีพช่างเสริมสวย มีบุตรสาว 2 คน ทำงานที่ภูเก็ต 1 คน และกรุงเทพฯ 1 คน เมื่อบุตรสาวทั้ง 2 คน เรียนจบมีงานทำที่มั่นคง นางธัญญรัตน์ ยอดทอง จึงได้ย้ายมาอยู่ที่ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอดงเจริญ จังหวัดตรัง เมื่อปี 2558 เพราะเป็นคนชอบทำเกษตรมาตั้งแต่เด็กๆ ได้เปลี่ยนแปลงพื้นที่ทุ่งนา มาทำเกษตรผสมผสาน โดยเริ่มแรกมีการปลูกผักกูดแต่ขาดน้ำ เลยเปลี่ยนมาปลูกมะม่วงหิมพานต์ ปาล์มน้ำมัน โกโก้ ทุเรียน แก้วมังกร มะนาว ลำไย ลิ้นจี่ อะโวคาโด ชะอม ผักเหลียง ตะไคร้ เป็นต้น นอกจากนี้มีการเลี้ยงไก่ไข่ เป็ด วัว และแพะ

หลัก/แนวคิดของเจ้าของบ้าน

1. ทำการเกษตรแบบลองผิดลองถูก เรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ เช่น Google YouTube และ Facebook
2. เรียนรู้การทำเกษตรด้วยการเข้าร่วมกลุ่มชุมชนชีววิถีวังมะปรางเหนือ ได้รับความรู้การทำเกษตรจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตรัง ไม่ว่าจะเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง สำนักงานเกษตรอำเภอดงเจริญ สำนักงานปศุสัตว์ สถานีพัฒนาที่ดิน และสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นต้น ซึ่งได้นำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการทำเกษตรแบบผสมผสาน

ประเด็นปัญหาที่พบในแปลงเกษตร

1. ปาล์มน้ำมันแสดงอาการแถบใบขาว เกิดจากความไม่สมดุลระหว่างไนโตรเจนและโพแทสเซียม อาจเกิดจากใส่ปุ๋ยมากเกินไป
2. ปาล์มน้ำมันขาดธาตุโพแทสเซียม ทั้งที่ใส่เยอะมาก (9 กิโลกรัมต่อปี) อาจมีสาเหตุจากการใส่ปุ๋ยในช่วงฝนตก ปุ๋ยก็ละลายไปกับน้ำ และสวนปาล์มน้ำมันเป็นพื้นที่ลาดเอียงจึงเกิดการสูญเสียจากการชะล้างอีกด้วย
3. ต้นลำไย และมะม่วง เกิดโรคราดำ
4. มะนาวในวงบ่อซีเมนต์เกิดโรคแคงเกอร์ และมีหนอนชอนลำต้น

คำแนะนำจากเกษตรกรภายในกลุ่ม

1. ต้นลำไย ให้ทำสาวลำต้น และเผาไฟกรณีให้เกิดช่อดอก
2. มะนาวในวงบ่อซีเมนต์ใช้น้ำปูนแดงเพื่อป้องกันและรักษาโรคแคงเกอร์

คำแนะนำจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง

1. แปลงปาล์มน้ำมัน ควรใส่โดโลไมท์เพิ่ม เพื่อปรับ pH ของดิน ควรใส่หลังจากปุ๋ยเคมี 1 เดือน และใส่ปูนขาว ต้นละไม่เกิน 1 กิโลกรัม
2. ห้ามใส่โพแทสเซียม (0-0-60) พร้อมกับแมกนีเซียม ควรใส่ห่างกันอย่างน้อย 15 วัน

3. ต้นลำไย และมะม่วง เกิดโรคราดำ แนวทางการจัดการหลังเก็บเกี่ยว ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง โดยเฉพาะ ส่วนของพืชที่เป็นโรค ควรตัดแต่งออกให้หมด นอกจากนี้ควรหมั่นสำรวจและทำการป้องกันและกำจัดแมลงกลุ่มปากคุดข้างต้นไม่ให้เกิดการระบาด โดยเฉพาะในช่วงแตกใบอ่อนหรือมีช่อดอก ควบคุมกับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ตามอัตราที่แนะนำ เป็นต้น

4. มะนาวในวงบ่อซีเมนต์เกิดโรคแคงเกอร์ การกำจัดทำได้โดยตัดกิ่งที่เป็นโรคออก นำไปเผาทำลาย และพ่นด้วยสารเคมี เช่น สเตร็บโตมัยซิน คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ หรือคอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ เป็นต้น หรือชีวภัณฑ์แคงเกอร์น็อค

5. แนะนำการปลูกข้าวโพดหวาน พันธุ์สงขลา 84-1 ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมเวทีสัญจร

ภาพที่ 12 เวทีสัญจร ครั้งที่ 6

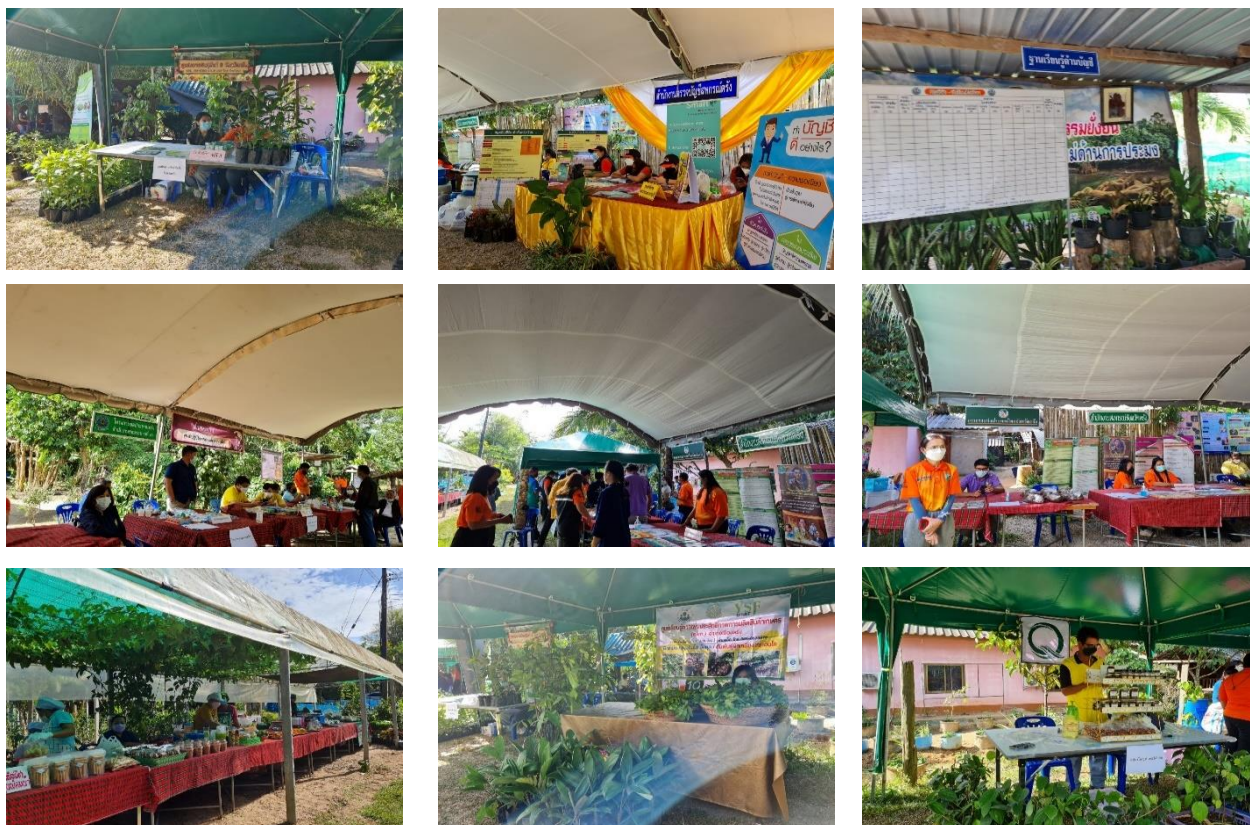
3. เผยแพร่เทคโนโลยี

งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2565 ครั้งที่ 1

วันพฤหัสบดี ที่ 3 กุมภาพันธ์ 2565

จัดขึ้นที่บ้านของนางสาวจุไรรัตน์ เฟ่งพิศ บ้านเลขที่ 209 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง เป็นเจ้าภาพการจัดงานในครั้งนี้ โดยมีนายภูวนัฐ สมใจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง เป็นประธานในพิธีเปิด กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย สถานีเรียนรู้จำนวน 5 สถานี ได้แก่ 1. สถานีการเลี้ยงผึ้งโพรง 2. สถานีการจัดการดินและการทำปุ๋ยหมัก หัวใจหลักของเกษตร 3. สถานีดอกเห็ดพารวย การเพาะเห็ด เพื่อเป็นอาชีพเสริม 4. สถานีเกษตรผสมผสาน 5. สถานีการเพาะเลี้ยงแพลงก์ตอน มาแรงเรื่องลดต้นทุน โดยแต่ละสถานีเรียนรู้จะจัดแสดงโปสเตอร์และตัวอย่างของจริง มีวิทยากรบรรยาย สาธิต และตอบข้อซักถาม โดยจัดเกษตรกรเป็นกลุ่มหมุนเวียนเข้าเรียนรู้ในแต่ละสถานีจนครบทุกสถานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรังได้ร่วมจัดนิทรรศการในสถานีที่ 5 สถานีการเพาะเลี้ยงแพลงก์ตอน โดยมีเกษตรกรเข้ารับบริการ จำนวน 89 ราย นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดตรัง ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคใต้ โครงการชลประทานตรัง สำนักงานชลประทานที่ 16 สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดตรัง ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 2 จังหวัดตรัง และมีร้านค้าผลิตผลของกลุ่มเกษตรกรมาจำหน่ายภายในงานด้วย

ภาพที่ 13 งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2565 ครั้งที่ 1

งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2565 ครั้งที่ 2

วันพฤหัสบดี ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2565

จัดขึ้นที่บ้านของนายฉัตรชัย รัตวิวัฒนาพงศ์ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ปาล์มน้ำมัน) หมู่ที่ 6 ตำบลเขาปูน อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง เป็นเจ้าภาพ การจัดงานในครั้งนี้ โดยมีนายสำคัญ อรทัย นายอำเภอห้วยยอด เป็นประธานในพิธีเปิด กิจกรรมภายในงาน ประกอบด้วย สถานีเรียนรู้จำนวน 5 สถานี ได้แก่ 1. สถานีเรียนรู้การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ปาล์มน้ำมัน 2. สถานีการเรียนรู้การเลี้ยงผึ้งเป็นอาชีพเสริม 3. สถานีการเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก 4. สถานีการเรียนรู้การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า 5. สถานีการเรียนรู้การสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ อีกทั้งมีการออกคลินิกเกษตร และจัดนิทรรศการจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตรัง นอกจากนี้ยังมีร้านค้าผลิตภัณฑ์ ของเกษตรกรมาจำหน่าย และการออกบูธของภาคเอกชน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรังได้ร่วมจัดนิทรรศการในสถานีที่ 4 สถานีการเรียนรู้การเพาะเลี้ยง เห็ดนางฟ้า โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวภัณฑ์ของกรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วย การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า BS BT และราเขียวเมตาไรเซียม และมีการแจกจ่ายชีวภัณฑ์ต่างๆ ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ ซึ่งมุ่งเน้นให้ เกษตรกรทำเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรอินทรีย์ อีกทั้งช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร โดยมีเกษตรกรเข้า รับบริการ จำนวน 60 ราย

ภาพที่ 14 งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2565 ครั้งที่ 2

งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2565 ครั้งที่ 3

วันพุธ ที่ 2 มีนาคม 2565

จัดขึ้นที่บ้านของนางพูลสุข พิทยาสุนทร ศูนย์เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) บ้านเลขที่ 110 หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ซึ่งจัดโดยสำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง โดยมีนายสมศักดิ์ ชูแสง ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ) ปฏิบัติราชการแทนนายอำเภอเมืองตรัง เป็นประธานกล่าวเปิดงาน ซึ่งประกอบด้วย 5 สถานีการเรียนรู้ ได้แก่ 1. สถานีเรียนรู้สวนยางดีมีแต่ได้ 2. สถานีเรียนรู้กับเงินล้าน 3. สถานีเรียนรู้เครื่องตัดหญ้าไร้น้ำมันในสวนยาง (เลียงแพะเสริมรายได้) 4. สถานีเรียนรู้เข้าใจโรค (ยางพารา) รู้ก่อนป้องกันได้ 5. สถานีเรียนรู้การปศุสัตว์ (ไก่ แพะ หมู เป็ด) อีกทั้งมีการออกคลินิกเกษตรเคลื่อนที่และจัดนิทรรศการจากหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดตรัง นอกจากนี้ยังมีร้านค้าผลิตผลของเกษตรกรมาจำหน่าย และการออกบูธของภาคเอกชน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรังได้ร่วมจัดนิทรรศการมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วย การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า BS BT พืชแซมยางพารา (ผักเหลียง กะเพรา) ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ ซึ่งมุ่งเน้นให้เกษตรกรทำเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรอินทรีย์ อีกทั้งช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร โดยมีเกษตรกรเข้ารับบริการ จำนวน 77 ราย

ภาพที่ 15 งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ปี 2565 ครั้งที่ 3

งานถ่ายทอดเทคโนโลยี “ชุมชนชีววิถีเกษตรปลอดภัยวังมะปรางเหนือ” ขับเคลื่อนสี่เสาหลัก ตามศาสตร์พระราชา วันอังคาร ที่ 26 กรกฎาคม 2565

จัดขึ้นที่บ้านของนางบุปผา ซ่อมย่น บ้านเลขที่ 29 หมู่ที่ 5 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรังร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอวังวิเศษ ได้ขับเคลื่อนโครงการชุมชนชีววิถีเกษตรปลอดภัยวังมะปรางเหนือขับเคลื่อนสี่เสาหลัก ตามศาสตร์พระราชา โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม มีการจัดเวทีระดมความคิดมุ่งหวังเกิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างรายได้ชุมชนเข้มแข็ง เกษตรกรพึ่งพาตัวเองได้ มั่นคงยั่งยืน ใช้งานวิจัยนำการผลิตผ่านกลไกการขับเคลื่อนโดยภาครัฐ ชุมชน ผู้ประกอบการและการบังคับใช้กฎหมาย โดยมีนายภูวนัฐ สมใจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง เป็นประธานในพิธีเปิด กิจกรรมภายในงานประกอบด้วย 4 เสาหลักการเรียนรู้ ได้แก่ 1. พัฒนาชุมชนเข้มแข็ง 2. พัฒนา 9 พืชผสมผสานพอเพียง 3. พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า และ 4. เชื่อมโยงการผลิตพืชกับการท่องเที่ยวชุมชนและเครือข่ายการพัฒนา โดยมีเจ้าหน้าที่และเกษตรกรเข้ารับบริการ จำนวน 217 ราย นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง สำนักงานเกษตรอำเภอวังวิเศษ สถานีพัฒนาที่ดินตรัง สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดตรัง สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตรัง ศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 2 จังหวัดตรัง สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตรัง ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์จังหวัดตรัง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอวังวิเศษ และมีร้านค้าผลิตผลของกลุ่มเกษตรกรมาจำหน่ายภายในงานด้วย

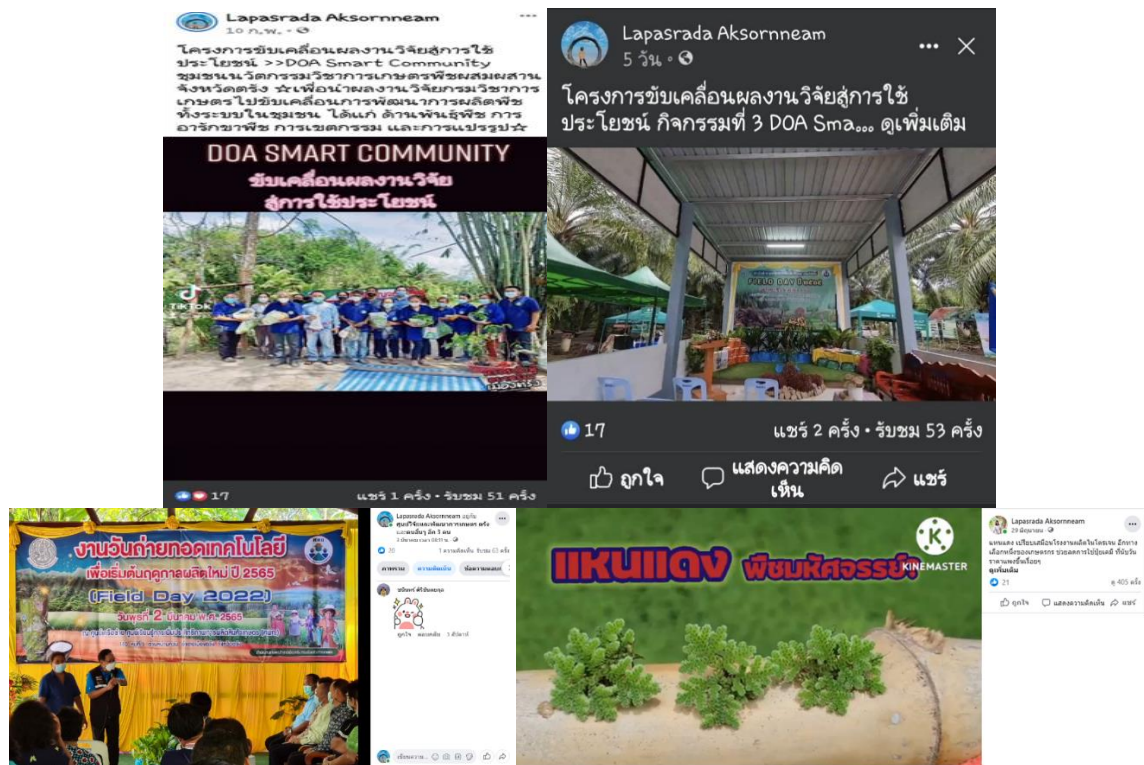
ภาพที่ 16 งานถ่ายทอดเทคโนโลยี “ชุมชนชีวิตวิถีเกษตรปลอดภัยวังมะปรางเหนือ”
ขับเคลื่อนสี่เสาหลัก ตามศาสตร์พระราชา

การเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์

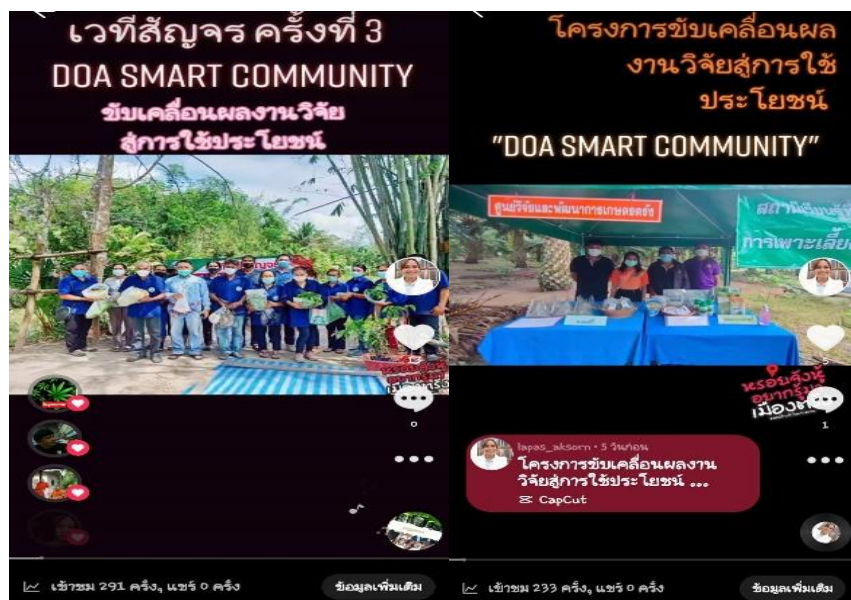
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง จัดทำสื่อและคลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์โครงการ DOA Smart Community ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตรพืชผสมผสาน จังหวัดตรัง ผ่านช่องทาง Line Facebook และ Tiktok

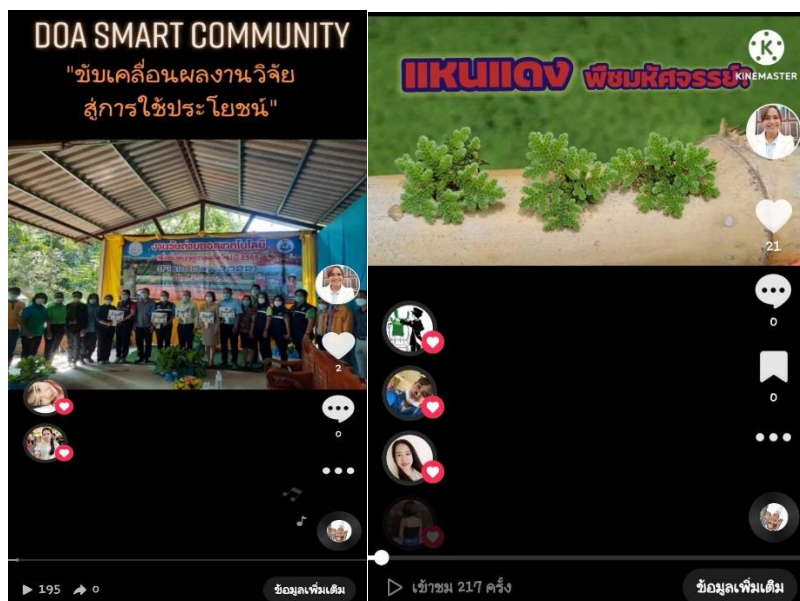

ภาพที่ 17 สื่อประชาสัมพันธ์โครงการ DOA Smart Community ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร
พืชผสมผสาน จังหวัดตรัง ผ่านช่องทาง Line

ภาพที่ 18 คลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์โครงการ DOA Smart Community ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร
พืชผสมผสาน จังหวัดตรัง ผ่านช่องทาง Facebook

ภาพที่ 19 คลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์โครงการ DOA Smart Community ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร
พืชผสมผสาน จังหวัดตรัง ผ่านช่องทาง Tiktok

5. การดำเนินกิจกรรมอบรม

- เนื้อหาการอบรม ครั้งที่ 1

การจัดฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรภายใต้โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ กิจกรรมการเพิ่มศักยภาพชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร (DOA smart community : DoaSC) ปีงบประมาณ 2565 หลักสูตร เทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์ ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมในวันที่ 24 มีนาคม 2565 ณ บ้านนางพรรณ พยกุลอนันต์ บ้านเลขที่ 177 หมู่ที่ 10 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง เกษตรกรเข้าร่วม จำนวน 20 ราย โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วย แหนแดง แมลงหางหนีบ แมลงช้างปีกใส ไล่เดือนฝอย แตนเบียน มวนพิฆาต และมวนเพชฌฆาต ซึ่งมีการบรรยายและฝึกปฏิบัติการ/สาธิต การผลิตแหนแดงและการเลี้ยงแมลงหางหนีบขางแหวน ซึ่งก่อนการฝึกอบรมได้ทำการทดสอบความรู้ของเกษตรกรเบื้องต้นโดยใช้แบบทดสอบ (Pre-test) และหลังจากการบรรยายภาคทฤษฎี ได้ทำการทดสอบความรู้ของเกษตรกรอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบ (Post-test) ซึ่งผลจากการอบรมถ่ายทอดความรู้ พบว่า เกษตรกรชื่นชอบและสนใจแหนแดงและชีวภัณฑ์ต่างๆ ของกรมวิชาการเกษตรเป็นอย่างมาก

แหนแดง (Azolla) เป็นเฟิร์นชนิดหนึ่งที่มีขนาดเล็ก เปรียบเสมือนโรงงานผลิตปุ๋ยไนโตรเจนทางชีวภาพ โดยผ่านกระบวนการตรึงไนโตรเจนจากอากาศของสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน แหนแดงที่กรมวิชาการเกษตรได้ทำการปรับปรุงพันธุ์ คือ สายพันธุ์อะซอลล่า ไมโครฟิลล่า (*Azolla microphylla*) มีลักษณะเด่น คือ มีขนาดใหญ่ ขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว ให้ผลผลิตสูงกว่าสายพันธุ์พื้นเมืองถึง 10 เท่า แหนแดงสามารถเลี้ยงได้ง่าย เจริญเติบโตและเพิ่มปริมาณได้อย่างรวดเร็ว เป็น 2 เท่า ภายในเวลา 3 - 5 วัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม เมื่อแหนแดงเจริญเติบโตเต็มที่บนผิวน้ำในนาข้าว จะได้ผลผลิตแหนแดงสดประมาณ 3,000 กิโลกรัม หรือ 150 กิโลกรัมแห้ง ในพื้นที่ 1 ไร่ ซึ่งเทียบเท่ากับปริมาณไนโตรเจนประมาณ 6 - 7.5 กิโลกรัม หรือทดแทนปุ๋ยยูเรียได้ 13 - 16 กิโลกรัม

แมลงหางหนีบ เป็นแมลงขนาดเล็ก ในอันดับ Dermaptera พบมากกว่า 1,000 ชนิด ลำตัวแบน และยาวรีขนาด 4 - 15 มิลลิเมตร แพนหางเป็นรูปคีม ใช้สำหรับจับเหยื่อ ป้องกันตัว สร้างรัง และช่วยในการผสมพันธุ์ กรมวิชาการเกษตรได้ผลิตแมลงหางหนีบและนำไปใช้ในการควบคุมศัตรูพืช 3 ชนิด คือ 1. แมลงหางหนีบขาวแหวน *EuboreUia onnulipes* (Lucus) เป็นแมลงศัตรูธรรมชาติชนิดหนึ่งในกลุ่มของ “แมลงล่า (predators)” ที่สามารถกินไข่ของแมลง และแมลงศัตรูพืชหลายชนิด เช่น หนอนกออ้อย เพลี้ยอ่อน และแมลงขนาดเล็กอาศัยอยู่ในแปลงเพาะปลูกพืชทั่วไป 2. แมลงหางหนีบสีน้ำตาล *Proreus simulans* Stallen ควบคุมแมลงศัตรูพืชหลายชนิด โดยเฉพาะข้าวโพด สามารถควบคุมหนอนเจาะลำต้นข้าวโพด หนอนเจาะฝักข้าวโพด เพลี้ยอ่อน หนอนผีเสื้อ และไข่ของแมลงหลายชนิด 3. แมลงหางหนีบสีดำ *Chelisoche morio* (Fabricius) สามารถกำจัดแมลงศัตรูมะพร้าว ได้แก่ แมลงดำหนามมะพร้าว และหนอนหัวด้ามะพร้าว

แมลงข้างปีกใส *Plesiochrysa ramburi* (Schneider) วงศ์ Chrysopidae อันดับ Neuroptera เป็นแมลงล่า ที่มีความสำคัญในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชในกลุ่ม Homoptera ในระยะตัวอ่อน เป็นตัวห้ำที่มีประโยชน์ในการช่วยกำจัดศัตรูพืชที่มีขนาดเล็ก ได้แก่ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ เพลี้ยหอย ตัวอ่อนแมลงหวี่ขาว หนอนตัวเล็กๆ ไรแดง และไข่ของแมลงศัตรูพืชหลายชนิด เฉพาะระยะตัวอ่อนของแมลงข้างปีกใสเท่านั้นที่มีพฤติกรรมการเป็นตัวห้ำ ซึ่งเข้าทำลายเหยื่อโดยใช้ฟันกรามที่โค้งยาวยื่นไปด้านหน้าจับเหยื่อแทงและดูดกินของเหลวภายในตัวเหยื่อจนเหยื่อตาย สำหรับตัวเต็มวัยกินน้ำหวานและน้ำเป็นอาหาร ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยไม่ทำลายพืช จึงนับเป็นแมลงศัตรูธรรมชาติที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยชีววิธีในสภาพไรได้

ไส้เดือนฝอยศัตรูแมลง มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Steinernema carpocapsae* (Weiser) วงศ์ Steinernematidae อันดับ Rhabditida ถือว่าเป็นไส้เดือนฝอยที่มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ควบคุมแมลงศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมีกำจัดแมลงได้ เช่น หนอนกินใต้ผิวเปลือกถั่วฝักยาว ตัวอ่อนด้วงหมัดผัก ตัวงวง หนอนกระทู้ หนอนผีเสื้อ เป็นต้น ไส้เดือนฝอยมีคุณสมบัติในการค้นหาแมลงศัตรูเป้าหมายและทำให้แมลงตายในเวลาอันรวดเร็วภายใน 24 ชั่วโมงขึ้นไป

แตนเบียนอะซีโคเดส (แตนเบียนหนอนแมลงดำหนามมะพร้าว) ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Asecodes hispinarum* Bouček วงศ์ Eulophidae อันดับ Hymenoptera สามารถควบคุมแมลงดำหนามมะพร้าว กรมวิชาการเกษตรนำเข้าแตนเบียนอะซีโคเดสจากประเทศเวียดนาม มาใช้ควบคุมแมลงดำหนามมะพร้าวในประเทศไทย แตนเบียนชนิดนี้เลือกทำลายเฉพาะหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวเท่านั้น

มวนพิฆาต (Predatory stink bug) มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Eocanthecona furcellata* (Wolff) วงศ์ Pentatomidae อันดับ Hemiptera เป็นแมลงศัตรูธรรมชาติชนิดหนึ่งในกลุ่มของ “แมลงล่า (predators)” สามารถกินหนอนศัตรูพืชได้หลายชนิด โดยเฉพาะศัตรูพืชในกลุ่มหนอนผีเสื้อ เช่น หนอนกระทู้ผัก *Spodoptera litura* หนอนกระทู้หอม *Spodoptera exigua* หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด *Spodoptera frugiperda* หนอนเจาะสมอฝ้าย *Helicoverpa armigera* หนอนแก้วส้ม *Papilio demoleus* L. หนอนหัวด้ามะพร้าว *Opisina arenosella* Walker หรือแม้กระทั่งศัตรูพืชในระยะสารเคมีกำจัดแมลงทำลายได้ยาก เช่น ระยะดักแด้ มวนพิฆาตมีพฤติกรรมเป็นแมลงล่าทั้งในระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัย เพศผู้และเพศเมียสามารถกินแมลงศัตรูพืชได้หลายชนิด และกินได้วันละหลายตัว สามารถล่าเหยื่อที่มีขนาดใหญ่กว่าและค้นหาแมลงศัตรูพืชได้แม้ว่าแมลงศัตรูพืชจะหลบซ่อน หรือหลบหนีก็ตาม

มวนเพชฌฆาต มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Sycanus versicolor* Dohrn. วงศ์ Reduviidae อันดับ Hemiptera เป็นแมลงศัตรูธรรมชาติชนิดหนึ่งในกลุ่มของ “แมลงห้ำ (predators)” ทั้งในระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัย มีประสิทธิภาพสูงในการทำลายหนอนศัตรูพืช มวนเพชฌฆาตเป็นมวนตัวห้ำที่มีวงจรชีวิตค่อนข้างยาว โดยมีระยะตัวอ่อนนานถึง 50 - 70 วัน ดังนั้นการนำมวนเพชฌฆาตระยะตัวอ่อนไปปล่อยเพื่อควบคุมศัตรูพืช จะช่วยให้มวนเพชฌฆาตอยู่ในแปลงปลูกและสามารถควบคุมศัตรูพืชได้นาน

- สรุปผลการฝึกอบรม (ผลการฝึกอบรมในภาพรวมของโครงการ เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมก็ราย ก่อนอบรมมีคะแนนเฉลี่ย หลังอบรมมีคะแนนเฉลี่ย จำนวนเกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นก็ราย คิดเป็นร้อยละ)

การอบรมเกษตรกรครั้งที่ 1 โครงการ DOA Smart Community ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตรพืชผสมผสาน จ.ตรัง หลักสูตร เทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์ มีเกษตรกรเข้ารับการอบรมจำนวน 20 ราย การประเมินผลเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบ 15 ข้อ

- ก่อนการฝึกอบรม เกษตรกรมีความรู้เบื้องต้นซึ่งประเมินโดยใช้แบบทดสอบความรู้ก่อนการอบรม พบว่า มีคะแนนอยู่ในช่วง 2-8 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 5.55 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 37
- หลังการฝึกอบรม เกษตรกรได้ทดสอบความรู้หลังจากที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบเดิม พบว่า มีคะแนนอยู่ในช่วง 7-15 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 12.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86
- โดยในการอบรมครั้งนี้ พบว่า เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 7.35 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 49
- สำหรับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.88

ภาพที่ 20 การอบรมเกษตรกรครั้งที่ 1 หลักสูตร เทคโนโลยีการใช้ชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพ
เพื่อการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์

- เนื้อหาการอบรม ครั้งที่ 2

การจัดฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรภายใต้โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ กิจกรรมการเพิ่มศักยภาพชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร (DOA smart community : DoaSC) ปีงบประมาณ 2565 หลักสูตร การผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP และอินทรีย์ ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมในวันที่ 19 พฤษภาคม 2565 ณ บ้านนางสาวจุไรรัตน์ เฟ่งพิศ บ้านเลขที่ 209 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง นอกจากนี้มีการมอบใบรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP ชนิดพืชผักหวานและเห็ดนางฟ้าให้แก่นางสาวจุไรรัตน์ เฟ่งพิศ โดยมีนายนิกร ชิดเชื้อ เกษตรอำเภอวังวิเศษ และเกษตรกร จำนวน 21 ราย เข้าร่วมการอบรม โดยมีการนำผลงานวิจัยของกรมฯ ที่ร่วมสนับสนุนนำไปใช้ในชุมชน ได้แก่ การผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP และอินทรีย์ ในรูปแบบการบรรยาย เพื่อเป็นแนวทางในการทำการเกษตรให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีและปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักของเกษตรกร ยกย่องคุณภาพด้านการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้าได้ ซึ่งก่อนการฝึกอบรมได้ทำการทดสอบความรู้ของเกษตรกรเบื้องต้นโดยใช้แบบทดสอบ (Pre-test) และหลังจากการบรรยายภาคทฤษฎี ได้ทำการทดสอบความรู้ของเกษตรกรอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบ (Post-test) ซึ่งผลจากการอบรมถ่ายทอดความรู้ พบว่าเกษตรกรมีความสนใจการผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP และอินทรีย์เป็นอย่างมาก

- สรุปผลการฝึกอบรม (ผลการฝึกอบรมในภาพรวมของโครงการ เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมที่ราย ก่อนอบรมมีคะแนนเฉลี่ย หลังอบรมมีคะแนนเฉลี่ย จำนวนเกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นกี่ราย คิดเป็นร้อยละ)

การอบรมเกษตรกรครั้งที่ 2 โครงการ DOA Smart Community ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตรพืชผสมผสาน จ.ตรัง หลักสูตร การผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP และอินทรีย์ เพื่อเป็นแนวทางในการทำการเกษตรให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีและปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชผักของเกษตรกร ยกย่องคุณภาพด้านการผลิตพืชปลอดภัยและอินทรีย์ เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้าได้ มีเกษตรกรเข้ารับการอบรมจำนวน 21 ราย การประเมินผลเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบ 15 ข้อ

- ก่อนการฝึกอบรม เกษตรกรมีความรู้เบื้องต้นซึ่งประเมินโดยใช้แบบทดสอบความรู้ก่อนการอบรม พบว่า มีคะแนนอยู่ในช่วง 4-12 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 7.38 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 49.21
- หลังการฝึกอบรม เกษตรกรได้ทดสอบความรู้หลังจากที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบเดิม พบว่า มีคะแนนอยู่ในช่วง 9-15 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 12.24 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.59
- โดยในการอบรมครั้งนี้ พบว่า เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.86 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 32.38
- สำหรับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 58.55 รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.55

ภาพที่ 21 การอบรมเกษตรกรครั้งที่ 2 หลักสูตร การผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP และอินทรีย์

- เนื้อหาการอบรม ครั้งที่ 3

การจัดฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรภายใต้โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ กิจกรรมการเพิ่มศักยภาพชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตร (DOA smart community : DoaSC) ปีงบประมาณ 2565 หลักสูตร “การจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน โดยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและใบ” ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมใน วันที่ 16 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2565 ณ บ้านนางสาวจุไรรัตน์ เพ่งพิศ บ้านเลขที่ 209 หมู่ที่ 1 ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง โดยมีเกษตรกรเข้าร่วม จำนวน 21 ราย โดยมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน โดยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและใบ ซึ่งก่อนการฝึกอบรมได้ทำการทดสอบความรู้ของเกษตรกรเบื้องต้นโดยใช้แบบทดสอบ (Pre-test) และหลังจากการบรรยายภาคทฤษฎี ได้ทำการทดสอบความรู้ของเกษตรกรอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบ (Post-test) ซึ่งผลจากการอบรมถ่ายทอดความรู้ พบว่า เกษตรกรชื่นชอบและสนใจเทคโนโลยีการจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนของกรมวิชาการเกษตรเป็นอย่างมาก

- สรุปผลการฝึกอบรม (ผลการฝึกอบรมในภาพรวมของโครงการ เกษตรกรที่เข้ารับการอบรมที่ราย ก่อนอบรมมีคะแนนเฉลี่ย หลังอบรมมีคะแนนเฉลี่ย จำนวนเกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นกี่ราย คิดเป็นร้อยละ)

การอบรมเกษตรกรครั้งที่ 3 โครงการ DOA Smart Community ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตรพืชผสมผสาน จ.ตรัง หลักสูตร การจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน โดยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและใบ เพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันสินค้า มีเกษตรกรเข้ารับการอบรมจำนวน 21 ราย การประเมินผลเรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบ 10 ข้อ

- ก่อนการฝึกอบรม เกษตรกรมีความรู้เบื้องต้นซึ่งประเมินโดยใช้แบบทดสอบความรู้ก่อนการอบรม พบว่า มีคะแนนอยู่ในช่วง 2-9 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 5.29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 52.86
- หลังการฝึกอบรม เกษตรกรได้ทดสอบความรู้หลังจากที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี มีการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบเดิม พบว่า มีคะแนนอยู่ในช่วง 5-10 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 7.48 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.76
- โดยในการอบรมครั้งนี้ พบว่า เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้น จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.19 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 14.60
- สำหรับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 71.67 รองลงมาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.00

ภาพที่ 23 การอบรมเกษตรกรครั้งที่ 3 หลักสูตร การจัดการสวนปาล์มให้น้ำมันอย่างยั่งยืน โดยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและใบ

6. จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น Next Normal มุมมองของภาคการเกษตรในจังหวัดตรัง
วันพุธ ที่ 12 มกราคม 2565

ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร บ้านนายประกิจ จิตใจภักดิ์ บ้านเลขที่ 10 หมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงเหนือ อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง

รายนามผู้ร่วมเสวนา

1. นายจิระ สุวรรณประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8
2. นายธัชชาวินท์ สระโณ	ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง
3. นายชนินทร์ ศิริขันธ์ยกุล	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
4. นายธนาคม พรหมเพ็ญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง
5. นางอุไร แสงภักดิ์	หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง
6. นายอำนาจ ช่างเลี้ยง	รักษาการเกษตรอำเภอนาโยง สำนักงานเกษตรอำเภอนาโยง
7. นายพิพัฒน์ จุตอมรเลิศ	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดตรัง
8. นายประกิจ จิตใจภักดิ์	เกษตรกรเครือข่ายกลุ่มอินทรีย์
9. นายไชยา ไฉงจาบ	เกษตรกรเครือข่ายกลุ่มอินทรีย์
10. นางการะเกด สรพิพัฒน์	เกษตรกรเครือข่ายกลุ่มอินทรีย์
11. นายเกษม เกลือมีผล	เกษตรกรปาล์มน้ำมันแปลงใหญ่
12. นางจุติมา เจือกวั่น	เลขานุการปาล์มน้ำมันแปลงใหญ่
13. นายกมล อินทร์แก้ว	ประธานกลุ่มพริกไทยวังวิเศษ
14. นายกิตติ ศิริรัตนบุญชัย	รองประธานกลุ่มพริกไทยวังวิเศษ

รายนามผู้รับฟังการเสวนา

1. นางสาวปวีณา สังข์แก้ว	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8
2. นายปฐม คงแก้ว	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8
3. นางสาวมล แก้วบรรจง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา
4. นางสาวกลอยใจ คงเจี้ยง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา
5. นางสาวนพวรรณ นิลสุวรรณ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา
6. นายอนวัธน์ กำแพงแก้ว	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา
7. นางสาวศรัณญา ใจพะยัก	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
8. นางสาวนุรีดา สาและ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส
9. นายไพศอล หะยีสและ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา
10. นางสาวจิตรา นุชเรืองกิจ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา
11. นายสมลักษณ์ วงษ์ธานี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา
12. นายชัยนันท์ เต็มนา	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา
13. นายฤทธิรงค์ ศรีสุข	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
14. นางสาวอาอี๊ยะ ละไบจิ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
15. นายจาตุรนต์ แก้วสุข	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
16. นายชานนท์ เงินนาค	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล
17. นางสาวอุษา ชูรักษ์	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
18. นางสาวภัทรานิษฐ์ คงมาก	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
19. ว่าที่ร้อยตรีณัฐพงศ์ สงแทน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง

20. นางช้อย่น พรหมสังคหะ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
21. นายมานิตย์ แสงทอง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
22. นายสมใจ จินชานา	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
23. นางสาวนุรอาดีลียะ เจโด	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี
24. นางสาวเบญจวรรณ เลาสกุล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี
25. นางสาวขวัญเรือน สุวรรณรัตน์	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี
26. นางสาวสิริมนต์ พร้อมมูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรร้อยเอ็ด
27. นายภาณุวัฒน์ ศิลปศักดิ์ขจร	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรร้อยเอ็ด
28. นางสาวชุตินา สว่างภัก	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรร้อยเอ็ด
29. นางสาวลภัสสรดา อักษรเนียม	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
30. นางสาวจันทิมา สันติสุข	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
31. นายณัฐพล หวันเต๊ะ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
32. นางสาวอัสจิมา จิรกวิน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
33. นายนฤพันธุ์ จันทร์พุ่ม	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
34. นางสาวณัฏฐา แสงแก้ว	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
35. นายสุรินทร์ ชำนาญเนาะ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
36. นางสาวเรวดี ขุนไกร	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
37. นายณัฐพงษ์ เดชภักดี	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
38. นางอนงพร กังแฮ	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
39. นางสาวกัณต์หทัย จิตรไมตรีเจริญ	เกษตรกร
40. นายอัฒม์ จิตรไมตรีเจริญ	เกษตรกร
41. นางสาวสุรัตน์ จิตรไมตรีเจริญ	เกษตรกร

บทสรุปเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น Next Normal เกษตรตรัง 2567

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จัดเวทีระดมความคิดโดยมีผู้นำเกษตรกร ผู้ประกอบการ เอกชน แปลงใหญ่ สภาเกษตรกร เกษตรและสหกรณ์ เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัด เจ้าหน้าที่จากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรทั้ง 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง เจ้าหน้าที่จากสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 นายประกิจ จิตใจภักดี เจ้าของสถานที่จัดเวที และท่านอื่นๆ ร่วมแสดงความคิดเห็น สรุปได้ดังนี้

"ภาพเกษตรตรัง 2567 ที่อยากให้เกิด"

1. ท้องเที่ยวเชิงเกษตรสร้างรายได้

- ยกระดับสถานที่ท่องเที่ยวสาธารณะให้มีสินค้าชุมชนไว้บริการในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ
- มีการจัดท่องเที่ยวชุมชน ทั้งเชิงธรรมชาติ และ เชิงเกษตร ที่หลากหลาย ตามบริบทพื้นที่ และ เชื่อมโยง story ของพื้นที่และสินค้าเกษตรในพื้นที่ช่วยสร้างมูลค่าให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางขึ้น
- การท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับสุขภาพ อาหาร ความสุข ความงาม และวิถีชีวิตทางสังคม (social life styles)

2. ชุมชนเข้มแข็ง

- กลุ่ม ชุมชน เครือข่ายชุมชน มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการจัดการตนเองและบูรณาการเชื่อมโยงภายนอกได้ดี

- มีแผนการดำเนินการของกลุ่ม ชุมชน ที่ชัดเจนในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว
- มีการบูรณาการของภาคส่วนที่ร่วมสนับสนุน ในการเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน เป็นทีมเดียว ไม่ต่างคนต่างมา ให้เป็นภาระเกษตรกรในการทำงานร่วมกัน

3. เกษตรตรัง พอเพียง มั่นคง ยั่งยืน

- เกษตรพอเพียง ปรับความคิดในการผลิตเพื่อครัวเรือนพึ่งตนเองจากวิกฤตต่างๆ
- เกษตรครบวงจร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ เป็นการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืชให้ปลอดภัย

- พืชเสริม พืชร่วมในพืชหลัก เพื่อสร้างรายได้
- สินค้าแปรรูป มาตรฐานสินค้า ภาคการเกษตร เพื่อให้มีความหลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค

- พืชอัตลักษณ์ประจำถิ่นที่มีศักยภาพ ผลิตได้ง่าย และเป็นที่ต้องการของตลาด
- พลังงานทดแทนที่จะลดต้นทุนในการทำการเกษตรในปัจจุบัน
- ขับเคลื่อนพืชหลัก สินค้าเกษตร: พริกไทยปะเหลียน ปาล์มน้ำมัน และพืชต่างๆ
- ระบบการสนับสนุนของภาครัฐที่ตรงกับความต้องการเกษตรกร
- การถ่ายทอดเผยแพร่วิชาการจากต้นแบบเกษตรกรสู่ชุมชนเกษตร
- แผนการพัฒนาตลอดห่วงโซ่ในแต่ละพืช โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสม
- ความเป็นธรรมเรื่องราคาสินค้าเกษตร โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่เกษตรกรผู้ผลิต ผู้จำหน่าย

- เกษตรอินทรีย์ ผลักดันให้ต่อเนื่อง ชัดเจน ระยะยาว ดำเนินการได้ด้วยการบูรณาการร่วมมือกันของทุกภาคส่วน

- ลานเทพาล์มน้ำมันที่เป็นธรรมด้านราคาและให้โอกาสการแข่งขันของรายย่อย
- ทำผลไม่ให้เกิดราคาดี โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ผลผลิตไม่ผลมึคุณภาพ
- มีทีมผู้ประกอบการหรือการรวมกลุ่มเพื่อทำเรื่องบริหารจัดการรายสินค้า
- นำสินค้าเชื่อมโยงกับโรงพยาบาล หรือหน่วยงานสถานที่ที่มีความต้องการสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย

- ข้าวตรังมีพื้นที่และปริมาณการผลิตน้อย สร้างกลไกให้มีคุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้า
- สร้างมูลค่าพืชผักพื้นบ้านตรัง จากเรื่องราวและภูมิปัญญาที่มีต่อๆ กันมา
- การจัดการน้ำ การจัดการดิน ให้เหมาะสมต่อการทำการเกษตรในปัจจุบัน

4. ใช้งานวิจัยนำการผลิต

- วิจัยปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมัก ที่จะมีส่วนช่วยในการลดผลกระทบจากปุ๋ยเคมีราคาแพงขึ้น
- นำวิชาการ เกษตรอัจฉริยะ มาใช้ให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเกษตรกร
- วิจัยพืชอัตลักษณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจในการใช้ภูมิปัญญาพืช
- พันธุ์ปาล์มที่เหมาะสมทั้งราคาและการให้ผลผลิต จากความต้องการที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน
- มีหมู่บ้านวิชาการเกษตร ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการเพื่อการพัฒนาด้านการเกษตร

5. อื่นๆ

- การปรับระบบในการทำงานร่วมกันของภาครัฐกับชุมชนกับผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่เป็นประโยชน์สูงสุด
- ปลูกจิตสำนึกของคนให้มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม ตั้งแต่เป็นเยาวชน

"กลไกขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดความสำเร็จ"

1. ภาครัฐ

ผลักดันบรรจงานในแผนงบจังหวัด แผนหน่วยงาน โดยบูรณาการแผน และเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ปรับระบบการทำงานของภาครัฐให้เหมาะสมกับชุมชนโดยคำนึงถึงบริบทและแนวทางของชุมชน ทั้งนี้ภาครัฐ หน่วยงานราชการต้องนำแผนต่างๆ มาปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยมีผลสัมฤทธิ์ที่ได้คือประโยชน์ชุมชน ไม่ทำเพียงให้แค่เสร็จภารกิจของหน่วยงาน

2. ชุมชน

ผู้นำกลุ่ม ต้องสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม ต้องเชื่อมโยงเครือข่าย และหารูปแบบการขับเคลื่อนกลุ่มที่เหมาะสมในการร่วมทำหรือแยกทำ การเผยแพร่แบ่งปันภูมิปัญญาจากชุมชนสู่ชุมชน และชุมชนกำหนดกติกาการทำงานกับส่วนราชการที่ภาครัฐต้องปรับกิจกรรมและปฏิทินการทำงานให้สอดคล้องเหมาะสมกับชุมชน

3. ผู้ประกอบการ

โรงงาน เอกชน เกษตรกร มีการบูรณาการร่วมกัน โดยภาครัฐร่วมเป็นเจ้าของเชื่อมโยง เช่น เชื่อมโยงห่วงโซ่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปาล์มน้ำมัน ระหว่างต้นน้ำ-ปลายน้ำ

4. การใช้กฎหมาย

มีการดำเนินการอย่างเคร่งครัดในการจัดการกับการลักขโมยสินค้าเกษตร ซึ่งมักเชื่อมโยงกับเรื่องความยากจน ยาเสพติด หรือลานเทเถื่อน (ปาล์มน้ำมัน)

ภาพที่ 24 จัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น Next Normal มุมมองของภาคการเกษตรในจังหวัดตรัง

7. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ประกอบด้วย

7.1 ศูนย์การเรียนรู้พริกไทยพันธุ์ปะเหลียน (พืช GI จังหวัดตรัง)

ภาพที่ 25 ศูนย์การเรียนรู้พริกไทยพันธุ์ปะเหลียน (พืช GI จังหวัดตรัง)

7.2 ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า

ภาพที่ 26 ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเลี้ยงเห็ดนางฟ้า

7.3 ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเห็ด

ภาพที่ 27 ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเห็ด

7.4 ศูนย์การเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก

ภาพที่ 28 ศูนย์การเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก

7.5 ฐานการเรียนรู้การปลูกพืชผสมผสาน

ภาพที่ 29 ฐานการเรียนรู้การปลูกพืชผสมผสาน

7.6 ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงแมลงทางหนีบ

ภาพที่ 30 ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงแมลงทางหนีบ

7.7 ฐานการเรียนรู้การผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP

ภาพที่ 31 ฐานการเรียนรู้การผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP

7.8 ฐานการเรียนรู้การผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐานอินทรีย์

ภาพที่ 32 ฐานการเรียนรู้การผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐานอินทรีย์

7.9 ฐานการเรียนรู้การจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 33 ฐานการเรียนรู้การจัดการสวนปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน

7.10 ฐานการเรียนรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพ

ภาพที่ 34 ฐานการเรียนรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพ

8. พัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

8.1 น้ำซุบพรก มีการแนะนำพัฒนาน้ำซุบพรกมะพร้าวน้ำหอม ที่มีเนื้อมะพร้าว น้ำหอมอยู่ด้วย เพื่อเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า

ภาพที่ 35 การแปรรูปน้ำซุบพรก

8.2 หน่อไม้แห้ง แนะนำการสร้างบรรจุภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์

ภาพที่ 36 การแปรรูปหน่อไม้แห้ง

9. สรุปผลการดำเนินงาน

กิจกรรม	หน่วยนับ	แผน	ผล
พัฒนาชุมชนต้นแบบ	ชุมชน	1	1
พัฒนาแปลงต้นแบบ	ราย	20	20
พัฒนาแปลงต้นแบบ	ไร่	100	100
พัฒนาฐานการเรียนรู้	ฐาน	10	10
พัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า	สินค้า	2	2
การถ่ายทอดเทคโนโลยี - อบรม/เวทีสัญจร	ราย	60	185
การถ่ายทอดเทคโนโลยี - เผยแพร่เทคโนโลยี	ราย	5,000	5,188

สรุปผลการสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
เรื่อง “ชุมชนเกษตรอินทรีย์ชีววิถีวังมะปรางเหนือ”
ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง
ประจำปีงบประมาณ 2565

=====

จากการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร ตรัง โดยการสุ่มสำรวจเกษตรกรจำนวน ๑๕ ราย เพศชาย ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และเป็นเพศหญิง ๑๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๐ มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ มีอายุระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี จำนวน ๘ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๔ มีอายุ ๖๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓ ด้านการศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๓๓ ระดับปริญญาตรี จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๗ อาชีพหลักเป็นอาชีพเกษตรกร จำนวน ๑๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๓๓ อาชีพหลักทำธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๐ อาชีพหลักรับราชการ จำนวน ๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๗ และเข้าร่วมโครงการชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตรพืชผสมผสาน จังหวัดตรัง “ชุมชนเกษตรอินทรีย์ชีววิถีวังมะปรางเหนือ” ตำบลวังมะปรางเหนือ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง มามากกว่า 6 เดือน จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.67 และน้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจในการเข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาครัฐ

ประเด็นความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ				
	พอใจมากที่สุด (5)	พอใจมาก (4)	ค่อนข้างพอใจ (3)	ไม่ค่อยพอใจ (2)	ไม่พอใจเลย (1)
1. ท่านพึงพอใจกับช่องทางการให้ข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (เช่น ทางเจ้าหน้าที่/เว็บไซต์/เฟสบุ๊ก/ไลน์ ฯลฯ) ของ ศวพ.ตรัง ระดับใด	1	11	3		
2. ท่านพึงพอใจกับการที่หน่วยงานนำความคิดเห็นของท่านไปใช้ในการบริหารงาน/การปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของ ศวพ.ตรัง ระดับใด	4	10	1		
3. ท่านพึงพอใจกับการได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด/วางแผนการทำงานกับศวพ.ตรัง ระดับใด	1	13	1		
4. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของ ศวพ.ตรัง ที่ท่านทำงานร่วมด้วย ระดับใด	6	7	2		
5. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านเองที่มีต่อการทำงานร่วมกับ ศวพ.ตรัง ระดับใด	3	8	4		
6. ท่านพึงพอใจกับผลสำเร็จที่ได้รับจากการที่ท่านเข้าไปทำงานร่วมกับศวพ.ตรัง ระดับใด	4	9	2		
7. ท่านพึงพอใจกับการสนับสนุนของ ศวพ.ตรัง ในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ระดับใด	2	11	2		
8. ท่านพึงพอใจกับบทบาทของท่านในการสนับสนุนความร่วมมือ/เป็นเครือข่ายกับ ศวพ.ตรัง ระดับใด	4	10	1		
9. ในภาพรวมท่านพอใจในบทบาทที่ท่านได้รับการทำงานร่วมกับ ศวพ.ตรัง ระดับใด	1	13	1		
รวม	21	92	17		
เฉลี่ย	16.15	70.77	13.08		

สำหรับความพึงพอใจในการเข้ามามีบทบาทร่วมดำเนินการกับหน่วยงานภาครัฐ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ
พอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 70.77 รองลงมาอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.15 และระดับ
ค่อนข้างพอใจ คิดเป็นร้อยละ 13.08 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 86.92

ข้อเสนอแนะของเกษตรกร

1. เกษตรกรต้องการให้มีโครงการลักษณะเช่นนี้ในพื้นที่อื่นๆของจังหวัดตรังด้วย และให้ขยายเวลา
ดำเนินโครงการอย่างน้อย 3 ปี เพื่อจะได้มีความต่อเนื่อง และเห็นผลสัมฤทธิ์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. เกษตรกรมีความประสงค์ที่จะให้ทาง ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ติดตามและดูแลตลอดและต่อเนื่องเพราะมี
ประโยชน์แก่เกษตรกร
3. เกษตรกรต้องการที่จะให้มีการสร้างเครือข่าย ร่วมกับชุมชนอื่น

.....